

Sadržaj

Predgovor xiii
Preporučena literatura xvii

I. Optimizacija 1

1. Ostvarivost i poželjnost 3

- 1.1. Primjeri 3
- 1.2. Odvajanje moći od htjeti 3
- 1.3. Što se podrazumijeva pod *racionalnim?* 5
- 1.4. Neizvjesnost 6
- 1.5. Zen i absurd 7
- 1.6. O teorijama i paradigmama 9

2. Maksimizacija korisnosti 11

- 2.1. Primjer 11
- 2.2. Dvije poante 17
- 2.3. Interpretacije 17
 - 2.3.1. *Normativna interpretacija* 18
 - 2.3.2. *Opisna interpretacija* 19
 - 2.3.3. *Metaznanstvena interpretacija* 20
- 2.4. Problemi mjerjenja 21
- 2.5. Korisnost i šteta 22

3. Optimizacija s ograničenjima 25

- 3.1. Opći okvir 25
- 3.2. Primjer: Problem potrošača 27
- 3.3. Načelo graničnosti 29

II. Rizik i neizvjesnost 33**4. Očekivana korisnost 35**

- 4.1. Primjeri 35
- 4.2. Maksimizacija očekivane vrijednosti 36
 - 4.2.1. *i.n.d. nasumične varijable* 36
 - 4.2.2. *Zakon velikih brojeva* 37
 - 4.2.3. *Praktično značenje očekivane vrijednosti* 38
- 4.3. Očekivana maksimizacija korisnosti 39
 - 4.3.1. *Von Neumannov i Morgensternov teorem* 39
 - 4.3.2. *Jedinstvenost korisnosti* 40
 - 4.3.3. *Nesklonost riziku* 41
 - 4.3.4. *Teorija izgleda* 43
- 4.4. Iznošenje opisa korisnosti 44
- 4.5. Od jednostavnog do kompleksnog 46

5. Vjerojatnost i statistika 49

- 5.1. Što je vjerojatnost? 49
- 5.2. Relativne frekvencije kao objektivne vjerojatnosti 52
- 5.3. Subjektivne vjerojatnosti 54
- 5.4. Statističke zamke 56
 - 5.4.1. *Zbunjujuće uvjetne vjerojatnosti* 57
 - 5.4.2. *Pristrani uzorci* 59
 - 5.4.3. *Regresija prema srednjoj vrijednosti* 61
 - 5.4.4. *Korelacija i kauzalnost* 64
 - 5.4.5. *Statistička značajnost* 67

III. Grupni izbor 71**6. Agregacija preferencija 73**

- 6.1. Zbrajanje korisnosti 73
- 6.2. Condorcetov paradoks 77
- 6.3. Teoremi nemogućnosti 78
 - 6.3.1. *Arrowljev teorem* 78
 - 6.3.2. *Pravila bodovanja i sustavi ocjenjivanja* 80
 - 6.3.3. *Gibbard-Satterthwaiteov teorem* 83
 - 6.3.4. *Argument za glasovanje odobravanjem* 85
 - 6.3.5. *Zaključak* 85
- 6.4. Pareto optimalnost/efikasnost 85
- 6.5. Ograničenja Pareto optimalnosti 87

6.5.1.	<i>Šuti o ravnopravnosti</i>	88
6.5.2.	<i>Parcijalni uređaj</i>	88
6.5.3.	<i>Subjektivna vjerovanja</i>	90
7.	Igre i ravnoteža	91
7.1.	Zatvorenikova dilema	91
7.1.1.	<i>Osnovna priča</i>	91
7.1.2.	<i>Dominirane strategije</i>	92
7.1.3.	<i>Vratimo se zatvorenikovoj dilemi</i>	95
7.1.4.	<i>Značenje korisnosti</i>	95
7.1.5.	<i>Osnovne pouke</i>	97
7.1.6.	<i>Mijenjanje pravila igre</i>	99
7.1.7.	<i>Ponavljanje</i>	100
7.1.8.	<i>Kantov kategorički imperativ i zlatno pravilo</i>	101
7.2.	Nashove ravnoteže	103
7.2.1.	<i>Definicija</i>	103
7.2.2.	<i>Obrazloženje</i>	103
7.2.3.	<i>Mješovite strategije</i>	105
7.3.	Odabir ravnoteže	107
7.3.1.	<i>Stilizirani primjeri</i>	107
7.3.2.	<i>Primjeri iz stvarnog života</i>	109
7.4.	Moć opredjeljivanja	111
7.5.	Opća kultura	113
7.6.	Ekstenzivna forma igre	113
7.7.	Savršenost i vjerodostojna prijetnja	114
7.7.1.	<i>Povratna indukcija</i>	117
8.	Slobodna tržišta	119
8.1.	Primjer: Argument za globalizaciju	119
8.2.	Prvi teorem ekonomike blagostanja	123
8.3.	Ograničenja slobodnih tržišta	129
8.3.1.	<i>Eksternalije i javna dobra</i>	129
8.3.2.	<i>Tržišna moć</i>	130
8.3.3.	<i>Asimetrične informacije</i>	130
8.3.4.	<i>Postojanje naspram konvergencije</i>	132
8.3.5.	<i>Formiranje preferencija</i>	133
8.3.6.	<i>Iracionalno ponašanje</i>	133
8.3.7.	<i>Što se mjeri pojmom korisnost?</i>	134
8.3.8.	<i>Ograničenje Pareto optimalnosti</i>	134
8.4.	Primjer	135

IV. Racionalnost i emocije	137
9. Evolucijski pogled na emocije	139
10. Korisnost i dobrobit	143
10.1. Novac nije sreća	143
10.2. Kvalifikacije	145
10.2.1. Valjanost upitnika	145
10.2.2. Ne gurajte druge s hedonističke trake za trčanje	147
10.2.3. Ljudi se ne prilagođavaju svemu	148
Pogovor	149
Bilješke	151
Kazalo	155

Sadržaj *online dodatka*

Raspoloživo na <http://mitpress.mit.edu/rationalchoice>.

A Osnovni matematički pojmovi

A.1	Notacija
A.2	Skupovi
A.3	Relacije i funkcije
A.4	Kardinalnosti skupova
A.5	Matematička analiza
A.5.1	Ograničenja nizova
A.5.2	Ograničenja funkcija
A.5.3	Kontinuitet
A.5.4	Derivacije
A.5.5	Parcijalne derivacije
A.6	Topologija
A.7	Vjerojatnost
A.7.1	Osnovni pojmovi
A.7.2	Slučajne varijable
A.7.3	Uvjetne vjerojatnosti
A.7.4	Neovisnost i i.n.d. slučajne varijable
A.7.5	Zakon(i) velikih brojeva

B Formalni modeli

B.1	Maksimizacija korisnosti
B.1.1	Definicije
B.1.2	Aksiomi

- B.1.3 Rezultat*
- B.1.4 Generalizacija na kontinuirani prostor*
- B.2 Konveksnost
 - B.2.1 Konveksni skupovi*
 - B.2.2 Konveksne i konkavne funkcije*
 - B.2.3 Kvazikonveksne i kvazikonkavne funkcije*
- B.3 Ograničena optimizacija
 - B.3.1 Konveksni problemi*
 - B.3.2 Primjer: Problem potrošača*
 - B.3.3 Algebarski pristup*
 - B.3.4 Geometrijski pristup*
 - B.3.5 Ekonomski pristup*
 - B.3.6 Komentari*
- B.4 vNM teorem
 - B.4.1 Postavke*
 - B.4.2 vNM aksiomi*
 - B.4.3 Kontinuitet*
 - B.4.4 Neovisnost*
 - B.4.5 Teorem*
- B.5 Ignoriranje osnovnih vjerojatnosti
- B.6 Arrowljev teorem nemogućnosti
- B.7 Nashova ravnoteža

C Zadaci**D Rješenja**